# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Jakuba Camrdy Ph.D., JUDr. Marie Turkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **T. T. V.,** zast. Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2009, č. j. OAM-814/VL-07-PA03-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 3. 2010, č. j. 56 Az 41/2009 – 32,

**takto:**

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-814/VL-07-PA03-2008 ze dne 25. 3. 2009. Žalovaný výše uvedeným rozhodnutím stěžovatelce neudělil mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že krajský soud nesprávně posoudil možnost aplikace § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a aplikaci odmítl s odkazem, že k ochraně práva na soukromý a rodinný život stěžovatelky slouží jiné instituty českého právního řádu. Stěžovatelka trvá na tom, že vycestování její osoby z území ČR je v rozporu s čl. 31 odst. 2 Směrnice Rady 2004/38/ES. Kromě toho právo na ochranu soukromého a rodinného života každého vyplývá z čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8. Stěžovatelka dále napadá závěr soudu, který označil její manželský vztah za mělký, a zdůrazňuje, že za její situace, kdy nemá pevný pobytový status, se manželský vztah buduje obtížně a logicky tím

manželství trpí. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1)Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Pokud stěžovatelka namítá, že krajský soud odmítl aplikovat § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu na její případ s odůvodněním, že k ochraně práva na soukromý a rodinný život stěžovatelky slouží jiné instituty českého právního řádu, nelze s ní souhlasit. V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud k předmětné námitce uvedl, že *„žalovaný se problematikou mezinárodních závazků ve vztahu k rodinnému životu žalobkyně v souvislosti s možným vycestováním žalobkyně zabýval společně s posouzením možnosti udělení humanitárního azylu dle §14 zákona o azylu na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí. Poukázal na judikaturu ESLP, na zjištěné skutečnosti, především výpověď samotné žalobkyně, posuzoval reálnost vztahů žalobkyně s manželem. Soud připomíná, že žalobkyně uzavřela manželství v roce 2005, sama uvedla, že za dobu jeho trvání se svým manželem strávila asi deset dnů, přičemž její manžel sice částečně byl ve vězení, jinak pracoval v Praze nebo v zahraničí,*

*kdy ani žalobkyně nevěděla, kde se zdržuje. To nesvědčí o společném soužití. Doklad o návštěvě ve věznici na této skutečnosti nemůže nic změnit".*

Z výše uvedeného je zřejmé, že se krajský soud důvodem, pro který stěžovatelka požádala o udělení mezinárodní ochrany, manželstvím s občanem ČR Z. V. i jeho intenzitou zabýval.

K tvrzenému rozporu vycestování stěžovatelky s mezinárodními závazky dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu odkazuje Nejvyšší správní soud na rozsudek č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 ze dne 28. 11. 2008, který mimo jiné konstatoval:

*„Je totiž v prvé řadě třeba rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců")], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestovaní cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Naproti tomu se správním vyhoštěním je dle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců spojena vedle povinnosti vycestovat z území ČR vždy také doba, po kterou nelze cizinci vstup na toto území umožnit. Proto vedle případných důvodů znemožňujících vycestování cizince, které zakládají policii povinnost udělit cizinci vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území i přesto, že je mu uděleno správní vyhoštění (§ 179 ve spojení s § 120a a § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), je v § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců uveden speciální důvod, pro který nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vůbec vydat, a tím je právě situace, kdy by důsledkem správní vyhoštění (tedy fakticky dlouhodobého zákazu pobytu cizince na území ČR) byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince. V takovém případě je však naopak cizinec povinen z území ČR vycestovat, neboť namísto správního vyhoštění je mu vystaven výjezdní příkaz (§ 118 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), není však vyloučeno, aby následně požádal a v případě splnění zákonných podmínek také získal příslušné povolení k pobytu a mohl se tedy do ČR vrátit.*

*Z dikce § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že právě toto ustanovení primárně chrání práva cizince na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, nikoliv ustanovení § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, které upravuje důvod znemožňující vycestování cizince pro rozpor takového vycestování s mezinárodními závazky ČR, ani jemu svou dikcí odpovídající ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, upravující obdobně formulovaný důvod udělení doplňkové ochrany, neboť je zřejmé, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. Přípustnou míru zásahu do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život na území ČR tak nebylo na místě zkoumat v rámci řízení dle zákona o azylu, nýbrž tuto otázku bylo v daném případě třeba zkoumat a také byla příslušným správním orgánem zkoumána v rámci řízení o správním vyhoštění stěžovatele dle § 118 a násl. zákona o pobytu cizinců (viz rozhodnutí Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie*

*Plzeň, Oddělení cizinecké policie Klatovy, ze dne 10. 10. 2006, č. j. SCPP-545-13/PL-I-2006, které je součástí správního spisu).*

*Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“*

Nejvyšší správní soud má za to, že v případě stěžovatelky se o takovou výjimečnou situaci, kdy by již nutnost pouhého vycestování z území ČR byla nepřiměřeným zásahem do jejího rodinného života, nejedná. Stěžovatelka sice uzavřela manželství, avšak jak sama vypověděla, soužití s manželem od jejich sňatku v roce 2005 se dá počítat na dny (10 dnů)., přičemž manžel pobýval od uzavření manželství ve vězení nebo v zahraničí. V úvahu je však třeba vzít i další okolnosti případu. Nejvyšší správní soud především konstatuje, že případ stěžovatelky (byť se jednalo o formálně jiná správní rozhodnutí) již řešil a to např. v rozsudku ze dne 30. 10. 2009, č. j. 2 As 40/2009 - 63, nebo v rozsudku č. j. 2 As 55/2009 - 60 ze dne 5. 11. 2009, dostupné na www.nssoud.cz). Stěžovatelka na území České republiky pobývala od roku 1995 a do roku 2002 zde měla vízum za účelem podnikání. Při pobytové kontrole provedené v říjnu 2002 v Brně neprokázala hodnověrně svou totožnost a nepředložila platné vízum, neboť dle svého tvrzení ztratila cestovní doklad i s vyznačeným vízem s platností do 24. 9. 2002. Při kontrole stěžovatelka navíc policii uvedla smyšlenou totožnost, když sdělila, že se jmenuje D. T. H. N., nar. X. Tyto údaje uváděla až do 9. 8. 2004, kdy policii předložila cestovní doklad na pravé jméno T. T. N., nar. X. Následně bylo se stěžovatelkou zahájeno správní řízení, které skončilo uložením správního vyhoštění na tři roky. V zařízení pro zajištění cizinců v Poštorné, kam byla následně umístěna, požádala stěžovatelka o azyl. Azylové řízení skončilo vydáním rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 551/2004 (dostupné na www.nssoud.cz). Stěžovatelce byl následně vystaven výjezdní příkaz, na základě kterého měla území České republiky opustit do 14. 9. 2005. Dva dny před vypršením lhůty, tj. 12. 9. 2005, požádala o vydání povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny s manželem – občanem ČR (dále také „*první žádost*“). K žádosti doložila mimo jiné i oddací list vydaný Městským úřadem v Blansku, ze kterého vyplývá, že dne 29. 1. 2005 uzavřela manželství s panem Z. V. V den, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zamítnutí první žádosti o povolení k trvalému pobytu, podala stěžovatelka žádost druhou. Správní orgán I. stupně ji zamítl svým výše uvedeným rozhodnutím ze dne 11. 8. 2006 s odkazem na ustanovení § 87k odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., neboť stěžovatelka měla uzavřít manželství s cílem získat povolení k trvalému pobytu. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán mimo jiné uvedl, že „*... bezprostředně po skončení řízení o udělení azylu, ještě v době platnosti výjezdního příkazu a v době platnosti správního vyhoštění, podala paní V. T. T. žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky.* (...) *V dané věci nelze přehlédnout, že manželství paní V. s panem V. bylo uzavíráno v době, kdy byl paní V. pobyt na území České republiky zakázán. Ona i její manžel, když zakládali rodinný život, si museli být při uzavírání sňatku vědomi toho, že jmenovaná na území České republiky nemůže pobývat, přesto s tímto vědomím rodinu založili. Z výše uvedeného se lze důvodně domnívat, že veškeré úsilí paní V. T. T. směřuje k získání pevného pobytového statutu na území České republiky, bez jakéhokoli zájmu na udržení rodiny.*“ Závěr o fiktivnosti uzavřeného manželství dále správní orgán I. stupně argumentačně podpořil tím, že při jednání o sepsání

protokolu paní V. prohlásila, že nerozumí česky a přivedla s sebou tlumočníka. Tato žádost byla pravomocně zamítnuta rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 5. 2006, č. j. SCPP-920/C-214-2006. Stěžovatelka napadla toto rozhodnutí soudně, Městský soud v Praze ani Nejvyšší správní soud však jejím námitkám za pravdu nedal. Dne 16. 5. 2008 rozhodnutím č. j. SCPP-76-35/BR-II-SV-2007 bylo stěžovatelce uděleno správní vyhoštění na dobu 5 let. Proti rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání, jež bylo dne 8. 10. 2008 odvolacím orgánem zamítnuto. Dne 18. 11. 2008 podala stěžovatelka opětovně žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodu ochrany před zásahy cizinecké policie do jejího rodinného a soukromého života. K existenci manželského svazku doplnila, že v průběhu roku 2007 byl manžel propuštěn z vězení a poté odjel na „nějaký anglický ostrov“, kde strávil 8 měsíců. Po návratu byl umístěn po několika dnech znovu do věznice. S ohledem na okolnosti daného případu je zcela evidentní, že se stěžovatelka uzavřením manželství a následně vstupem do řízení o udělení mezinárodní ochrany snažila vyhnout vyhoštění z ČR. Existenci manželství tak v daném případě není možné bez dalšího považovat za výjimečný případ, který by aktivoval ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

Jak již tento soud judikoval, prokázání existence rodinného života však ještě neznamená povinnost státu automaticky rozhodnout o udělení doplňkové ochrany extenzivně (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65). Vztahem zakládajícím rodinný život je především vztah manželů v zákonném a skutečném manželství, přičemž důraz je kladen na fungující, nikoli pouze formální, rodinné vztahy (srov. např. rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva ze dne 15. 10. 1986 ve věci K. proti Spojenému království, stížnost č. 11468/85, dostupné na http://echr.coe.int).

K namítanému porušení čl. 31 odst. 2 Směrnice Rady 2004/38/ES se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 7 Azs 28/2010 - 51 ze dne 15. července 2010, kde mimo jiné konstatoval, že se citovaný článek, dle kterého, pokud byl podán opravný prostředek proti rozhodnutí o vyhoštění s žádostí o předběžné opatření, nesmí dojít ke skutečnému vyhoštění před vydáním rozhodnutí o tomto předběžném opatření s výjimkou některých případů, vztahuje na řízení o vyhoštění, nikoliv na řízení o udělení mezinárodní ochrany. Pokud tedy námitce porušení čl. 31 odst. 2 Směrnice č. 2004/38/ES krajský soud nepřisvědčil a uzavřel, že článek upravuje problematiku spojenou s řízením o vyhoštění a vztahuje se k zákonu č. 326/1999 Sb. nepochybil.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky uplatněné v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Z výše uvedených důvodů nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu než kasační stížnost odmítnout, jakožto návrh, který je podle tohoto zákona nepřípustný (§ 46 odst. 1 písm. d/, §120 s. ř. s.)

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.; žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2010

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu